

CHARAKTERYSTYKA POZIOMU WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI DZIECI W WIEKU 5-6 LAT.

Dobry start dziecka w pierwszej klasie jest ogromnie ważny dla dalszej kariery szkolnej dziecka. Wpływa na ukształtowanie się pozytywnego stosunku do szkoły, nauki szkolnej, do nauczycieli, a także na wyrobienie sobie przez dziecko pozycji w zespole klasowym. Rozpoczęcie nauki w szkole poprzedza okres przedszkolny.

Okres ten, a szczególnie w wieku 5-6 lat jest przeznaczony na przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole i zorientowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości szkolnej dziecka. U wszystkich dzieci w tym wieku zachodzą typowe i charakterystyczne zmiany w psychice, które pozwalają wyodrębnić ten okres od innych okresów rozwojowych.

Każde dziecko rozwija się w tempie nieco innym niż pozostałe dzieci, w odmiennych warunkach środowiskowych, każde stanowi indywidualność pod względem fizycznym i psychicznym.

Każde dziecko ma swoje indywidualne normy rozwojowe, które zależą od:

- zadatków organicznych
- wychowanie
- własnej aktywności

Wiek przedszkolny stanowi względnie jednolity okres rozwojowy z uwagi na:

- zabawę, jako dominującą formę działania,
- swobodne zdobywanie doświadczeń i uczenie się mimowolne, jako sposób poznawania rzeczywistości,
- specyfikę środowiska wychowawczego /rodzinę, przedszkole/.

Dzieci w wieku 5-6 lat są już lepiej przygotowane do pracy w zespole. Są zdolne do dłużej trwającego wysiłku i skupienia uwagi. Nadal dominuje zabawa, ale już bardziej urozmaicona, zespołowa, z regułami coraz pilniej przestrzegany. Bez trudności uczestniczą w takich formach podania wiadomości, jak: pogadanka lub zajęcia kształtujące elementarne pojęcia matematyczne i estetyczne.

Rozwój dziecka 5-letniego i charakterystyka poziomu jego wiadomości i umiejętności w zakresie:

I. Zasobu wiadomości o świecie /znajomość otoczenia społecznego i technicznego oraz przyrody/.

Dziecko 5-letnie powinno znać:

- pełen adres domowy i adres przedszkola,
- na podstawie obrazków i modeli, środki lokomocji i maszyny niedostępne bezpośrednio obserwacji np. kolejka linowa...
- czynności zawodowe i charakterystyczne cechy ubioru kucharzki, górnik, hutnika, rolnika, szewca, krawca itp.
- najczęściej spotykane chronione rośliny i zwierzęta /konwalie, sosenki, sowy, jaskółki itp./
- znajomość przystosowania zwierząt do środowiska latające – ptaki, owady lądowe – lis, wiewiórka – pies, wodne – ryby
- dostrzega zależności temperatury i długości dnia od pory roku /zimno i krótki dzień –zima/ itp.

II. Rozwijanie mowy – zasobu słownictwa czynnego i biernego oraz poziomu artykulacyjnego.

- Zasób słownictwa rozszerzony o treści niedostępne bezpośredniej obserwacji ilustrowane obrazem,
- wyodrębnienie elementów akcji,
- stosowanie poprawnych form fleksyjnych wszystkich odmiennych części mowy,
- posługiwanie się liczebnikami przymiotnikami, spójnikami i przyimkami.

III. Poziomu sprawności analizatorów /umiejętność dokonywania analizy i syntezy wzrokowej i słuchowej, ocena słuchu fonematycznego/.

- potrafi złożyć prostokąt z dwóch trójkątów w/g wzoru,
- potrafi uzupełnić brakujące elementy w postaci człowieka,
- umie naśladować słyszane głosy z otoczenia,
- wyodrębnić głoski w wyrazie zwłaszcza w głosie,
- różnicuje wyrazy z opozycjami ze względu na stopień zbliżenia narządów mowy /kos-koc, płotek-młotek, pies-piec, nos-noc, ząb-dąb.

IV. Rozwijanie motoryki.

Ogólna sprawność motoryczna

- potrafi pobiec do góry po schodach nie trzymając się poręczy
- potrafi iść na plecach na odległości 3 m nie dotykając ani razu piętami podłogi
- potrafi skakać na jednej nodze prosto przed siebie na odległości 5m

Sprawność manualna

- potrafi wykonać pojedynczy węzełek wg pokazu i wzoru,
- potrafi wyciąć figury płaskie /kwadrat, koło/ i wyciąć z materiału,
- buduje samorzutnie złożone budowle z klocków,

Sprawność grafomotoryczna

- potrafi odwzorować romb
- rysuje postać ludzką „an face” uwzględniając podstawowe elementy

V. Znajomości stosunków ilościowych, jakościowych i orientacji w przestrzeni.

- klasyfikacja zbiorów wg ich liczebności, porównanie zbiorów dwóch różnych przez łączenie w pary po jednym elemencie z każdego zbioru
- ważenie za pomocą wagi szalkowej /trzeba dodać - za mało, trzeba odsypać - za dużo/
 - porównanie wielkości przedmiotów 3 stopnie np. mały-mniejszy-najmniejszy
 - używanie nazw figur geometrycznych /koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt/
 - klasyfikowanie zbiorów wg cech jakościowych
 - podział zbioru na podzbiory wg różnych właściwości elementów
 - położenie w przestrzeni – na prawo, na lewo, naprzeciw,
 - kierunek – w lewo, w prawo.

VI. Poziomu myślenia.

Rozumienie związków czasowych i przyczynowo–skutkowych.

- przyswojenie określeń czasu: rano, południe, wieczór, dzisiaj, wczoraj, jutro
- nazywanie dni tygodnia, aktualnej pory roku
- porównanie tempa wykonywanej czynności: prędko-prędzej-najprędzej, wolno-wolniej-najwolniej

Wykonywanie działań arytmetycznych

- liczenie elementów zbioru do sześciu, odwzorowanie zbiorów za pomocą liczmanów lub znaków graficznych
- porządkowanie układów zbiorów /w zakresie 6/ wg ich liczebności wzrastających lub malejących,
- posługiwanie się liczebnikami porządkowymi do „szósty”.

Rozwój dziecka 6-letniego

Rozwój umysłowy

1. Mowa:

Każde dziecko 6 letnie przed rozpoczęciem właściwej nauki czytania powinno poprawnie i dokładnie wymawiać wszystkie głoski wypowiedziane pojedynczo, jak również w wyrazach i zdaniach.

2. Wiadomości:

Powinno mieć tak bogate słownictwo, żeby wyrazić proste treści, opisywać obrazki zdaniami nie robiąc błędów gramatycznych. Z własnej inicjatywy zadają pytania i odpowiadają na pytania. Posiada odpowiedni zasób wiadomości o środowisku społeczno – przyrodniczym. Zna i wie, co robią ludzie takich zawodów jak: lekarz, górnik, nauczyciel, rolnik itp. Zna nazwy zwierząt i potrafi o nich coś powiedzieć.

3. Rozumienie 6-latki:

Rozumieją akcję prostego opowiadania, treść obrazków.

Rozumieją znaczenie prostych gestów.

Rozumieją polecenia słowne.

4. Myślenie:

Kojarzą związki między kolejnymi faktami /historyjka obrazkowa/.

Potrafią zastosować prostą klasyfikację np. kolor, kształt, czy wielkość.

Umieją szeregować wg długości.

Odtwarzają zbiory.

Szeregują zbiory wg wielkości,

Potrafią wskazać różnice między dwoma przedmiotami.

5. Pamięć:

Zapamiętują polecenie wykonania kilku kolejnych czynności po kilkurazowym powtórzeniu.

Pamiętają piosenki, zabawy.

Zapamiętują wcześniej poznane spostrzeżenia.

Rozwój społeczno – emocjonalny

- nie są bardzo nieśmiałe, zahamowane lub nadmiernie pobudliwe
- wykonują polecenia skierowane do całej grupy
- nawiązują kontakt z rówieśnikami, nie izolują się, nie są agresywne
- nie zniechęcają się zbyt łatwo, przy trudnościach w wykonaniu zadań
- reagują na uwagi, kontaktują się z dorosłymi

Rozwój ruchowy i manualny

- są sprawne ruchowo, pracują nad ruchami całego ciała,
- nie wykazują niezręczności przy ustawianiu klocków, trzymaniu ołówka, chwytaniu piłki,
- lateralizacja ręki – praworęczność
- są samodzielne w wykonaniu rysunku, ulepianki, budowli
- wytwór jest czytelny

Analiza i synteza wzrokowa

- spostrzegają szczegóły wzoru przy odtwarzaniu
- układają układanki z kilku części
- nie wykazują zaburzeń kierunku przy odwzorowaniu

Analiza i synteza słuchowa

- powtarzają wszystkie dźwięki
- słyszą różnice między podobnymi dźwiękami
- wyodrębniają pierwsze głoski w wyrazie i analizują proste wyrazy na głoski.

U dziecka 6 letniego należy kształtować pozytywną motywację uczenia się.

Dziecko należy zachęcać do nauki szkolnej.

Nie wolno straszyć szkołą i nie przerażać trudnościami, aby nie rozbudzić niepotrzebnych obaw i lęków.

Pójdzie do szkoły dziecko powinno traktować jako coś naturalnego, normalnego, a nawet jako awans życiowy [w stosunku do okresu przedszkolnego](#).